

missionen skal møde, og hvis man vil gaa til en praktisk Sejlads i 5 Aar, vil det jo ogsaa i de første Aar medføre, at der kommer færre Elever. Nu er der en Del af de ældre Klasser, der have taget Eksamen, og skulle de vente 5 Aar, inden de fremstille sig igen, vil der i de nærmeste Aar kun være ingen eller meget faa Skoler med 8 Elever, der ere færdige. Denne Gaaen paa Navigationskole afpasses jo efter Sømandenes Lejlighed, som det passer sig med Tiden, og jeg tror derfor, at man uden stor Betænkning kunde nedsætte Tallet af Elever, før at Eksamen kan blive afholdt.

Efter § 12 i tredje Affnit kunne indtil 6 Navigationskoler anerkendes, de skulle ligge paa de Steder, hvor den søførende Befolkning væsentlig findes. Som Forholdene ere nu, ville disse 6 Skoler vel blive i Kjøbenhavn, Bogø, Svendborg, Farsø, Marstal og Aalborg. Det er de 6 største Skoler, og det er Steder, der ere Midtpunkter for en talrig Sømandsstand med Undtagelse af Bogø; der bor ganske vist ikke mange Sømand, men den ligger saa overordentlig bekvemt, og Søfolkene paa Sjælland og de sydlige Der ty naturlig derhen. I Svendborg, paa Farsø og i Marstal er der jo overordentlig mange Sømand, i Aalborg vistnok færre, og Skolen er vistnok ogsaa i Tilbagegang, saa det er et Spørgsmaal, om det er nødvendigt at have en Skole der. Der er jo i de yndste Byer kun en liden og stadig aftagende Sømandsstand, og der findes kun faa der hjemmehørende Skibe. Derimod vilde det maasse være rigtigt, om der blev en Navigationskole paa Bornholm. Den ligger isoleret, og der er en temmelig betydelig, og jeg tror, stigende Søfart. Det kunde maasse tages nærmere under Overvejelse, om det var nødvendigt at holde sig til Tallet 6. Forholdene kunne jo forandre sig saaledes, at det kunde være ønskeligt at have 7. — Den Maade, hvorpaa den højtærede Minister har foreslaaet at understøtte Skolerne, er noget forskellig fra den nuværende, men jeg kan i det hele taget slutte mig til den og finder den ikke saa lidt bedre end den nuværende. Understøttelserne ville blive rigeligere og gives paa en mere praktisk Maade til selve Skolen i Stedet for som nu direkte til Eleverne. — Til den øvrige Del af Lovforslaget har jeg ingen Bemærkninger at gøre, jeg skal kun anbefale det til Fremme, idet jeg tror, at det i alt væsentligt vil gøre Skyldst og vil blive modtaget med Taknemmelighed af Befolkningen. De enkelte Bemærkninger, jeg har gjort, ville maasse blive tagne under nærmere Overvejelse af et Udvalg, de ere ikke meget bety-

delige, men jeg tror nok, at der kunde finde Rettelser Sted paa disse enkelte Punkter, som vilde gøre det foreliggende Lovforslag endnu bedre.

M. P. Jensen: Efter de indgaaende Udtalelser, som det ærede 6te kongevalgte Medlem (Tuxen) og det ærede 7de Medlem for 6te Kreds (Martensen) have stærkt dette Lovforslag, kan jeg fatte mig ganske kort. Jeg kan ligesom de slutte mig til Tanken om og glæde mig over, at Navigationskommissionens Betænkning ikke er tagen til Følge i Henseende til Oprettelsen af en enkelt Statsnavigationskole. Jeg tror med de ærede foregaaende Talere, at det vilde være meget uheldigt, alene af den Grund, at de økonomiske Forhold vilde lægge sig i Vejen for Styrmandsøksamerne saaledes, at et stort Antal Sømand paa den Vis ikke ville naa at faa Styrmandsøksamen. Med Hensyn til Bestemmelserne i § 12 om, at kun 6 Skoler kunne anerkendes som saadanne Navigationskoler, der kunne nyde Understøttelse af Staten, kan jeg ikke være enig med det ærede kongevalgte Medlem i, at det er det højeste Antal, der kan være Tale om. Jeg maa være den sidste ærede Taler taknemmelig for, at han i saa Henseende betonedede, at ogsaa Bornholm kunde komme med i Betragtning. Jeg kan ikke se rettere, end at det er uheldigt saaledes at slaa fast, at kun 6 kunne faa en saadan Understøttelse. Jeg antager, at flere af de bestaaende Skolers berettigede Interesser derved vilde blive tilfidsatte, og jeg kan heller ikke se, at det kunde være til nogen Stede, om det i Løven fastsatte Antal f. Eks. blev 8, al den Stund, at man jo, hvis nogle af disse Skoler ikke gjorde sig fortjente til Understøttelse, kunde undlade at anerkende dem som Statskoler. Jeg tænker naturligvis fortrinsvis paa Navigationskolen i Rønne. Den har, som bekendt, ikke tidligere været blandt de Skoler, der have nydt Statsunderstøttelse. Smidertid har den højtærede Marineminister nu i Aar foreslaaet paa det foreliggende Finanslovforslag, at ogsaa denne Skole skal nyde Statsunderstøttelse, og jeg benytter Lejligheden til at udtale min Tak derfor og nærer som Følge af denne foreslaaede Bevilling ogsaa det bedste Haab om, at denne Skole, hvis Lovforslaget bliver ophøjet til Lov, maa komme blandt de anerkendte Skoler. Jeg tror, at Bornholms isolerede Beliggenhed taler stærkt herfor, ligesom det forholdsvis store Kontingent, Den yder til Sømandsstanden — husker jeg rigtig, er det 1 pCt. af Befolkningen, som ernærer sig ved Søfart, medens det i det øvrige Land kun er $\frac{1}{4}$